

Uprawnienia i zadania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami

Izabela Szadura
Główny Inspektorat
Ochrony Środowiska

*Sękocin Stary, dn. 12.09.2019
„Masz prawo do skutecznej ochrony przyrody”*

Organy IOŚ

Główny Inspektor Ochrony
Środowiska (GIOŚ)

Główny Inspektorat Ochrony
Środowiska

Centralny Organ Administracji
Rządowej

*Nadzorowany przez
Ministra Środowiska*

16 Wojewódzkich Inspektorów
Ochrony Środowiska
(WIOŚ)

16 Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony
Środowiska

34 Delegatury WIOŚ

Organ rządowej administracji
Zespolonej w województwie

Nadzorowany przez wojewodę.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska

- Kieruje działalnością IOŚ m.in.:
 - ▶ ustala ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wydaje zalecenia i wytyczne określające sposób postępowania w trakcie realizacji zadań,
 - ▶ określa zasady współdziałania z innymi organami administracji publicznej,
 - ▶ organizuje i koordynuje kontrole podmiotów korzystających ze środowiska, o zasięgu ponad wojewódzkim,
 - ▶ organizuje szkolenia pracowników Inspekcji,
 - ▶ współpracuje z organami państw członkowskich UE i państw trzecich oraz organizacjami międzynarodowymi.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska

- ▶ kieruje działalnością IOŚ na obszarze danego województwa, m.in. :
 - wykonuje zadania Inspekcji zgodnie z ogólnymi kierunkami działania i zaleceniami GIOŚ,
 - ustala, w porozumieniu z wojewodą, kierunki działania oraz roczne plany pracy IOŚ na obszarze województwa,
 - dokonuje na obszarze województwa analiz i ocen przestrzegania przepisów i stanu środowiska.

Zadania i uprawnienia IOŚ

Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji
Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 r., poz.
1471 i 1479)

Inspekcja Ochrony Środowiska jest powołana do:

kontroli przestrzegania przepisów o
ochronie środowiska

badania i oceny stanu środowiska

Znowelizowane przepisy

- ▶ **USTAWA z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z dnia 3 sierpnia 2018 r. ,poz. 1479) -**
 - ▶ weszła w życie z dniem 2019-01-01,
 - ▶ przepisy dot. nowych kompetencji kontrolnych - z dniem 18 sierpnia 2018 r,
- ▶ **USTAWA z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 21 sierpnia 2018 r., poz. 1592) -
weszła w życie 5 września 2018 r.,**
- ▶ **Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz.U. poz.1579) -
weszła w życie 6 września 2019r.**

Główne cele nowelizacji ustawy o IOŚ

- ▶ Wzmocnienia działań kontrolnych IOŚ - zwiększenia skuteczności kontroli i wyeliminowanie szarej strefy w obszarze środowiska, w tym w gospodarce odpadami poprzez:
 - ▶ wyposażenie IOŚ w bardziej skuteczne instrumenty prawne i techniczne, możliwe do zastosowania podczas kontroli oraz zwiększenie wysokości kar pieniężnych,
- ▶ Wzmocnienia działań monitoringowych IOŚ
 - ▶ Optymalizacja i elastyczność w prowadzeniu badań monitoringowych i wykonywaniu badań na potrzeby kontroli,
 - ▶ Optymalizacja kosztów uzyskania i utrzymania akredytacji.

Wzmocnienie działań monitoringowych IOŚ

- ▶ Prowadzenie państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) oraz prowadzenia działalności laboratoryjnej *od 1 stycznia 2019 roku należy do zadań Głównego Inspektora Ochrony Środowiska*
- ▶ Zmiana sposobu realizacji PMŚ - utworzenie w strukturach GIOŚ, działającej ponadregionalnie, jednolitej krajowej sieci monitoringu środowiska (w zakresie powietrza, wód, hałasu, pól elektromagnetycznych) w oparciu o 16 dotychczas istniejących w WIOŚ.
- ▶ Przekształcenie 16 laboratoriów WIOŚ w Centralne Laboratorium Badawcze w strukturze GIOŚ z wyspecjalizowanymi oddziałami regionalnymi w oparciu o istniejącą infrastrukturę laboratoryjną WIOŚ.

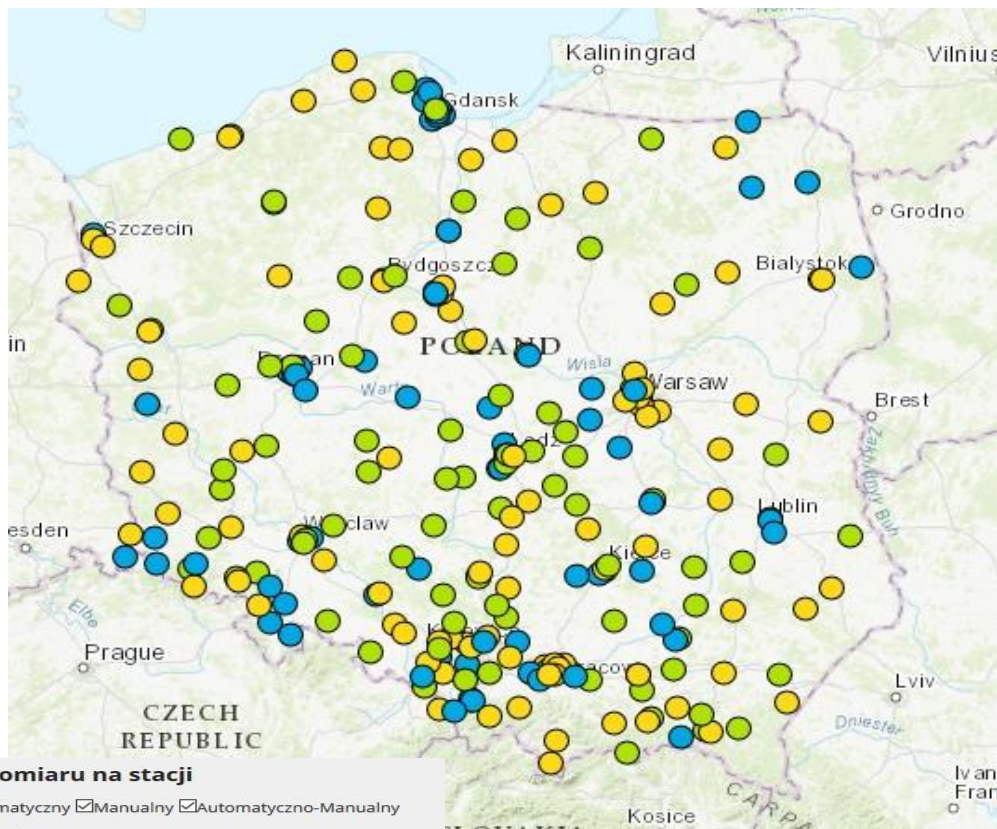
Prowadzenie Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ)

PMŚ - system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku.

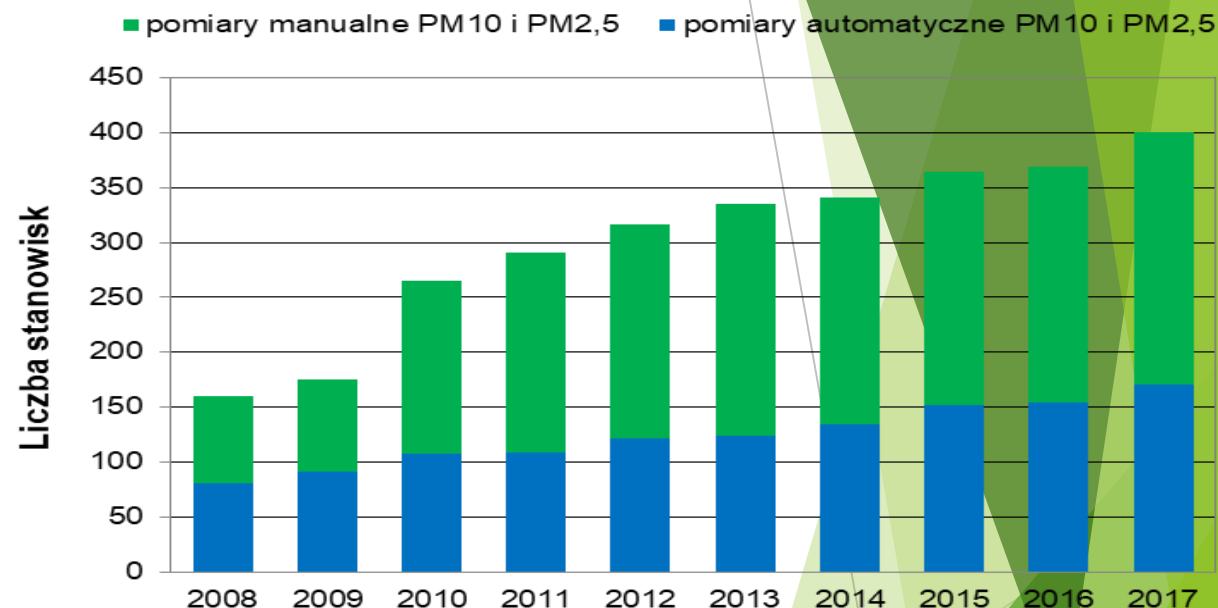
PMŚ obejmuje dane i informacje o stanie elementów przyrodniczych w zakresie:

1. wód, w tym podziemnych, powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych wraz z osadami dennymi, wód, a także wód morza terytorialnego,,
2. powietrza,
3. gleby i ziemi,
4. klimatu akustycznego,
5. promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych,
6. elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków.

Sieć pomiarów monitoringu jakości powietrza w Polsce

Mapa wszystkich stacji pomiarowych aktualnie funkcjonujących w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

W ramach PMŚ w sieci pomiarów jakości powietrza funkcjonuje ok. **290 stacji pomiarowych**, na których prowadzone są pomiary automatyczne lub manualne lub automatyczne i manualne, **w tym ok. 160 stacji pomiarowych** prowadzących pomiary **automatyczne** lub automatyczne i manualne.

Podstawowe zadania kontrolne IOŚ

- ▶ **Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska** w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska,
- ▶ **Udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów lub instalacji** jako przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- ▶ **Przeciwdziałanie poważnym awariom** oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków,
- ▶ Wykonywanie zadań w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów,
- ▶ Podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań ochroną środowiska,
- ▶ Wymierzanie kar pieniężnych za naruszanie przepisów prawa i decyzji,

Uprawnienia kontrolne IOŚ

Przy wykonywaniu kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska inspektor jest uprawniony do :

- wstępu z niezbędnym sprzętem na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na którym prowadzona jest działalność gospodarcza i do środków transportu,
- wstępu przez całą dobę wraz z niezbędnym sprzętem na teren niezwiązany z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- pobierania próbek, przeprowadzania niezbędnych badań lub wykonywania innych czynności kontrolnych w celu ustalenia na terenie kontrolowanej nieruchomości, w obiekcie lub jego części, stanu środowiska oraz oceny tego stanu w świetle przepisów o ochronie środowiska i wydanych decyzji ,

Uprawnienia kontrolne IOŚ c.d.

- żądania wstrzymania ruchu lub **uruchomienia** instalacji lub urządzeń w zakresie niezbędnym dla pobrania próbek i przeprowadzenia badań/pomiarów,
- oceny stosowanych technologii i rozwiązań technicznych,
- oceny sposobu eksploatacji instalacji lub urządzeń,
- wykonywania pomiarów wielkości emisji oraz poziomu substancji lub energii występujących w środowisku,
- żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób **pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań** - dla ustalenia stanu faktycznego,
- żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych, **w tym dokumentów finansowych,**
- żądania okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia mandatu lub kary grzywny.

Uprawnienia kontrolne IOŚ c.d.

Upoważniony do kontroli inspektor jest uprawniony do poruszania się po terenie nieruchomości, obiektu lub ich części oraz środków transportu, bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie podlega rewizji osobistej,

Jeżeli przeprowadzenie niezbędnych pomiarów, w tym pobranie próbek, lub wykonanie innych czynności kontrolnych wymaga specjalistycznej wiedzy lub umiejętności, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może **upoważnić do udziału w kontroli osobę niebędącą inspektorem, posiadającą taką wiedzę lub takie umiejętności.**

Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz kontrolowana osoba fizyczna, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o zakwaterowaniu sił zbrojnych, obowiązani są umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli.

System kontroli - SK

Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi kontrole w sposób jednolity w całym kraju oraz podejmuje działania pokontrolne, w oparciu o opracowany w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska - **System kontroli uwzględniający zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2001/331/WE ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej.**

Kontrolowane przepisy dot. odpadów

Ustawa ramowa : ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, 1000 i 1479),

Ustawy szczegółowe:

- z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- z dnia 011 maja 2001r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
- z dnia 20 stycznia 2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów,
- z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych,
- z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach,
- z dnia 13 czerwca 2013r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- z dnia 11 września 2015r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Wpływ na skuteczność kontroli IOŚ w zakresie gospodarki odpadami przed reformą

Brak możliwości „złapania na gorącym uczynku” gospodarowania odpadami wbrew przepisom

Problemy z wejściem na kontrolę interwencyjną
Zawiadamianie podmiotu o zamiarze przeprowadzenia kontroli zgodnie z przepisami ustawy Prawo przedsiębiorców (wcześniej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej)

Brak możliwości zebrania materiału dowodowego przed formalnym rozpoczęciem kontroli (zebrany ew. materiał nie miał mocy dowodowej), bez wiedzy podmiotu,

Nowelizacja ustawy o IOŚ - zwalczania nieprawidłowości w obszarze ochrony środowiska

- ▶ **Nowe zadanie do realizacji przez IOŚ:**
- ▶ Ściganie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz ustawach wymienionych w ustawie o IOŚ, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia (art.2, ust. 1a),
- ▶ W kilku sprawach prokuratura poleciła już wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska przeprowadzenie określonych czynności w ramach prowadzonych śledztw przez organy ścigania.

Zmiany w organizacji pracy i kontroli IOŚ - ułatwienia w zwalczaniu nielegalnych działań

- ▶ Wprowadzenie dla inspektorów ochrony środowiska pracy zmianowej - możliwość wykonywania kontroli w systemie całodobowym również w porze nocnej,
- ▶ Kontrole interwencyjne i pozaplanowe bez wcześniejszego zawiadomienia podmiotu o zamiarze jej przeprowadzenia (obowiązek powiadamiania z 7-dniowym wyprzedzeniem - dla kontroli planowanych),
- ▶ Kontrole interwencyjne rozpoczynane tylko po okazaniu legitymacji służbowej potwierdzającej tożsamość i uprawnienia inspektora do jej wykonania,
- ▶ Kontrole w zakresie gospodarki odpadami, prowadzone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska- bez stosowania przepisów Rozdziału 5 - Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej ustawy Prawo Przedsiębiorców,

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska

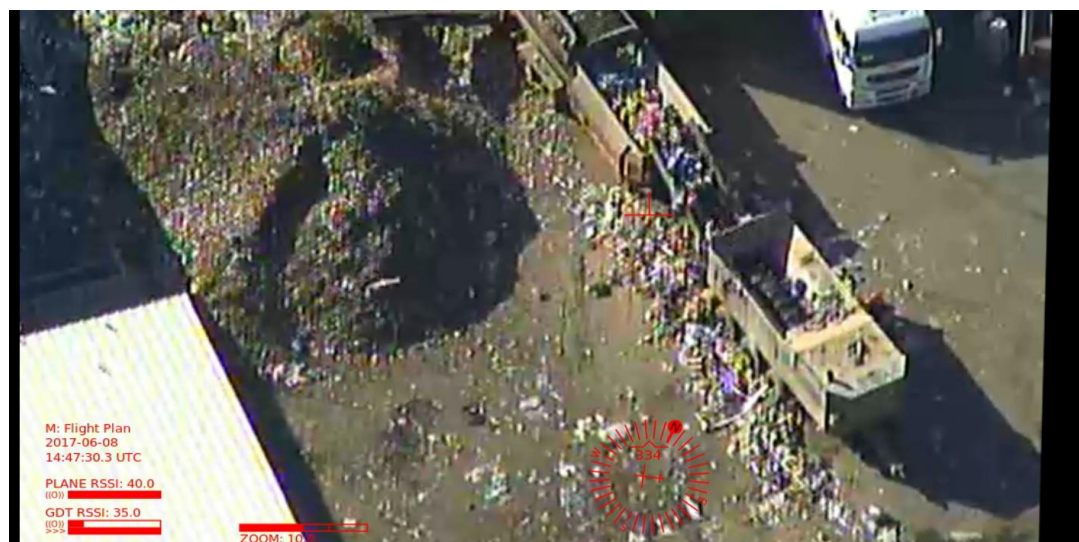
Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Możliwość prowadzenia na terenie całego kraju kontroli inicjowanych z poziomu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez:
- ▶ wyspecjalizowane zespoły kontrolne złożone z inspektorów z różnych terytorialnie wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska - w obszarach nielegalnych działań obejmujących obszar kilku województw,
- ▶ możliwość tzew. kontroli krzyżowych tj. równoczesnej kontroli kilku podmiotów na terenie kilku województw zaangażowanych np. w nielegalne działania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.
- ▶ GIOŚ powołał już 14 takich zespołów kontrolnych,

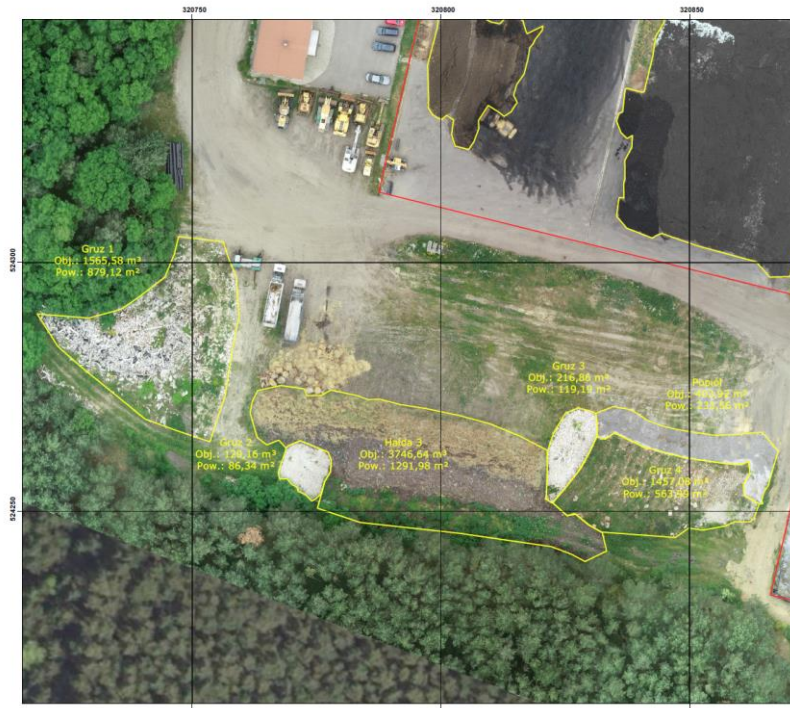
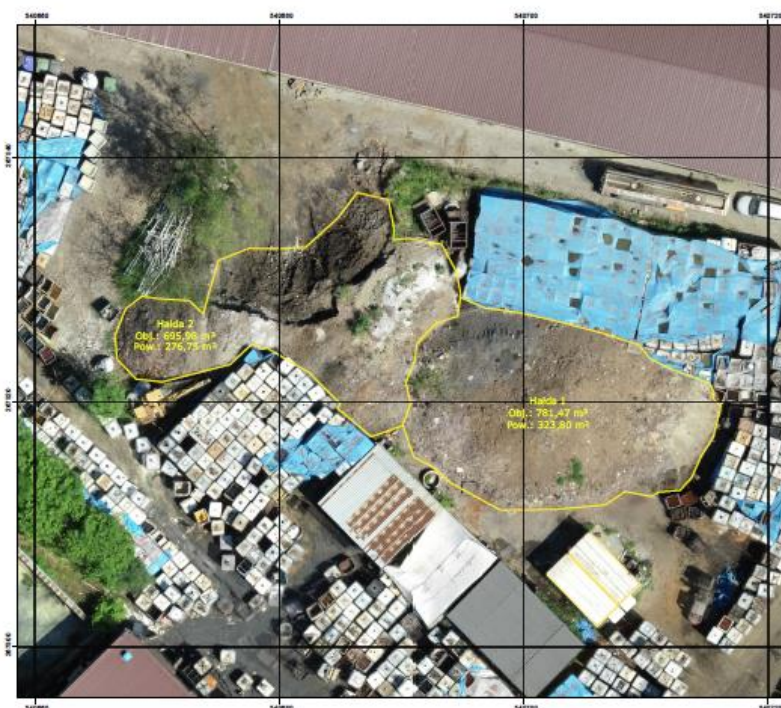
Nowe uprawnienia kontrolne IOŚ

- ▶ Wykonywanie czynności kontrolnych (obserwowanie i rejestrowanie obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom) z użyciem *nowoczesnych środków technicznych m.in.* bezzałogowych statków powietrznych - drony, techniki satelitarne,

Przykład obmiaru hałd odpadów w trakcie kontroli WIOŚ

Obserwacja przy użyciu drona podejrzenie zakopywania odpadów

Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Określenie składu morfologicznego odpadów w oparciu o wiedzę ekspercką inspektorów,
- ▶ Przykład: deklarowane odpady w zatrzymanym pojeździe - inne niż niebezpieczne, w praktyce - mieszanina odpadów niebezpiecznych - woj. śląskie (WIOŚ w Katowicach),

Możliwe czynności IOŚ - w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku albo wykroczenia (art.10b)

- 1) obserwowanie i rejestrowanie przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom,
- 2) gromadzenie i zabezpieczanie dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia,
- 3) żądanie pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym,

Czynności IOŚ - w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa albo wykroczenia c.d.

- 4) ustalanie tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie,
- 5) nakładanie grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia,
- 6) dokonywanie oględzin pomieszczeń i innych miejsc,
- 7) zatrzymywanie lub przeszukiwanie pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów,
- 8) udzielanie pouczeń, zwracanie uwagi, ostrzeganie lub stosowanie innych środków oddziaływania wychowawczego.

Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Przeszukiwanie pojazdów przewożących towary oraz kontrola dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów z naruszeniem przepisów prawa,

Kontrola pojazdów przez IOŚ - zmiany w ustawie Prawo o ruchu drogowym (art. 129)

„Kontrolę ruchu drogowego mogą przeprowadzać także inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska...”

Określono uprawnienia IOŚ w zakresie kontroli pojazdów,

- ▶ legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazd,
- ▶ sprawdzania wymaganych dokumentów,
- ▶ weryfikacji danych o pojeździe i żądania okazania dokumentu potwierdzającego prawo do używania pojazdu,
- ▶ wydawania poleceń kontrolowanemu co do sposobu jego zachowania,
- ▶ uniemożliwienie korzystania z pojazdu, którego stan techniczny, ładunek, ... zagrażają bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu, powodują uszkodzenie drogi albo naruszają wymagania ochrony środowiska,
- ▶ kontroli transportu odpadów wraz wymagań związanych z tym transportem,

Nowe narzędzia kontrolne

- ▶ Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2, mogą (...) stanowić dowód w postępowaniach administracyjnych, karnych oraz w postępowaniach w sprawach wykroczeń.
- ▶ Przykład: działania wspólne IOŚ, Policji i Prokuratury Rejonowej w woj. łódzkim - ujawnienie na gorącym uczynku „rekultywacji” wyrobiska odpadami medycznymi (fot. WIOŚ w Łodzi),

Wstrzymanie działalności podczas działań kontrolnych

- ▶ (art.12 ust.4) Możliwość wydawania przez WIOŚ w trakcie kontroli decyzji wstrzymującej:
 - ▶ działalność w zakresie stwarzającym zagrożenie zdrowia lub życia ludzi albo zagrożenie zniszczenia środowiska,
 - ▶ oddanie do użytku obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska
- w rygorze natychmiastowej wykonalności,

Rozszerzenie katalogu organów do których IOŚ może wystąpić o pomoc w przeprowadzeniu czynności kontrolnych (art. 10a)

Policja, KAS, Inspekcja Transportu Drogowego, urzędy nadzoru górniczego, Państwowa Inspekcja Pracy, Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna.

Pomoc może polegać m.in. na:

- Umożliwieniu inspektorowi wejścia na kontrolowany teren, do kontrolowanego obiektu lub do środka transportu,
- gromadzeniu i zabezpieczaniu dowodów popełnienia przestępstwa albo wykroczenia,
- ustalaniu tożsamości i przesłuchiwaniu osób w celu ustalenia stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania,
- zapewnieniu bezpieczeństwa inspektorowi.

Ww. Organy nie mogą odmówić udzielenia pomocy IOŚ.

Zwiększenie zakresu pomocy Policji podczas przeprowadzenia kontroli przez IOŚ

- ▶ (Art. 10a ust.4) W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa polegającego na udaremnianiu lub utrudnianiu wstępu na kontrolowany teren, do kontrolowanego obiektu lub do środka transportu
- ▶ Policja obowiązana jest, na wniosek WIOŚ, umożliwić inspektorom ten wstęp, w tym przy wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego.

Większa dostępność do informacji innych organów c.d.

- (Art. 16) Organy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą zwrócić się do **każdego organu administracji publicznej lub Policji** z wnioskiem o udzielenie informacji lub udostępnienie dokumentów i danych związanych z ochroną środowiska.
- Organy administracji Publicznej oraz Policja są **obowiązane** przekazać informacje, dokumenty i dane **niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni** od dnia złożenia wniosku.

Zwiększenie możliwości uzyskiwania informacji od innych organów na potrzeby wykonywania czynności dot. przeciwdziałania przestępstwom i wykroczeniom

- (art.10e) Organy IOŚ mogą korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych
- Na wniosek GIOŚ lub WIOŚ organy ścigania oraz organy Krajowej Administracji Skarbowej udostępniają informacje uzyskane w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych niezbędne do wykonywania ww. czynności oraz kontroli.

Kary pieniężne - utrudnianie kontroli

- ▶ **Kara za uniemożliwienie lub utrudnienie IOŚ przeprowadzenia kontroli (Art. 31c)**
 1. Kara pieniężna w wysokości od 10 tys. zł do 100 tys. zł.
 2. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska.
 3. Decyzji, organ Inspekcji Ochrony Środowiska może nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Zmiana ustawy o odpadach - wprowadzenie procedury postępowania z zatrzymywanymi pojazdami transportującymi odpady (art.24 a)

- ▶ Zatrzymanie transportu odpadów przez KAS, SG, ITD, Policję i WIOŚ gdy ujawniono:
 - 1) naruszenie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów,
 - 2) przemieszczanie odpadów do nieuprawnionego odbiorcy,
 - 3) naruszenie przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów,
- ▶ Kierowanie, pojazdu wraz z odpadami, na miejsce magazynowania odpadów wyznaczone w wojewódzkim planie gospodarki odpadami (1 miejsce na 1 mln mieszkańców, nie więcej niż 3 miejsca),
- ▶ Obowiązek utworzenia miejsca, w ciągu 6 miesięcy od uchwalenia planu spoczywa na staroście - **do 18 września 2019r.**,

Procedury postępowania z zatrzymywanymi pojazdami z odpadami c.d.

- ▶ Pojazd wraz z odpadami pozostaje na miejscu do czasu zagospodarowania odpadów przez podmiot odpowiedzialny za transportowane odpady,
- ▶ Starosta nakłada obowiązek zagospodarowania zatrzymanych odpadów,
- ▶ Obowiązek zagospodarowania odpadów przez transportującego - jeśli nie wskaże wytwórcy lub odbiorcy odpadów (transportujący posiadaczem odpadów),
- ▶ Kary dla Starostów za nieutworzenie miejsc magazynowania odpadów - od 10 do 100 tys. zł.

Zmiany przepisów ustawy o odpadach obowiązujące od 6 września 2019 r. - zatrzymanie transportu odpadów

- ▶ **Art. 24a - rozszerzona i doprecyzowana procedura zatrzymania pojazdu wraz z odpadami**
- ▶ Kierowanie do najbliższego dostępnego miejsca wyznaczonego w wojewódzkim planie gospodarki odpadami spełniającego warunki magazynowania odpadów.
- ▶ Skierowanie pojazdu na ww. miejsca, polega na:
 - 1) nadzorowaniu przejazdu tego pojazdu przez funkcjonariuszy lub inspektorów służb kontrolnych albo
 - 2) usunięciu pojazdu przez jego przewiezienie lub holowanie.
- ▶ Dyspozycję przewiezienia lub holowania pojazdu wydaje się podmiotowi, któremu starosta właściwy ze względu na miejsce kontroli powierzył zadanie usuwania pojazdów,
- ▶ Za usunięcie, strzeżenie i przechowywanie pojazdu w ww. miejscu pobiera się opłaty,
- ▶ Do uiszczenia opłat jest obowiązany podmiot wykonujący transport odpadów,
- ▶ Starosta właściwy ze względu na miejsce, ustala, w drodze postanowienia, wysokość opłat za usunięcie, strzeżenie i przechowywanie pojazdu w tym miejscu, uwzględniając wydatki z tym związane zgodnie ze średnią ceną rynkową usług w zakresie usuwania, strzeżenia i przechowywania pojazdów na obszarze jego działania,
- ▶ Jeżeli ustały przyczyny uzasadniające przechowywanie pojazdu w miejscu, o którym mowa w ust. 2, starosta właściwy ze względu na miejsce, na które został skierowany zatrzymany pojazd wraz z odpadami, zawiadamia uprawnionego o możliwości odebrania pojazdu.

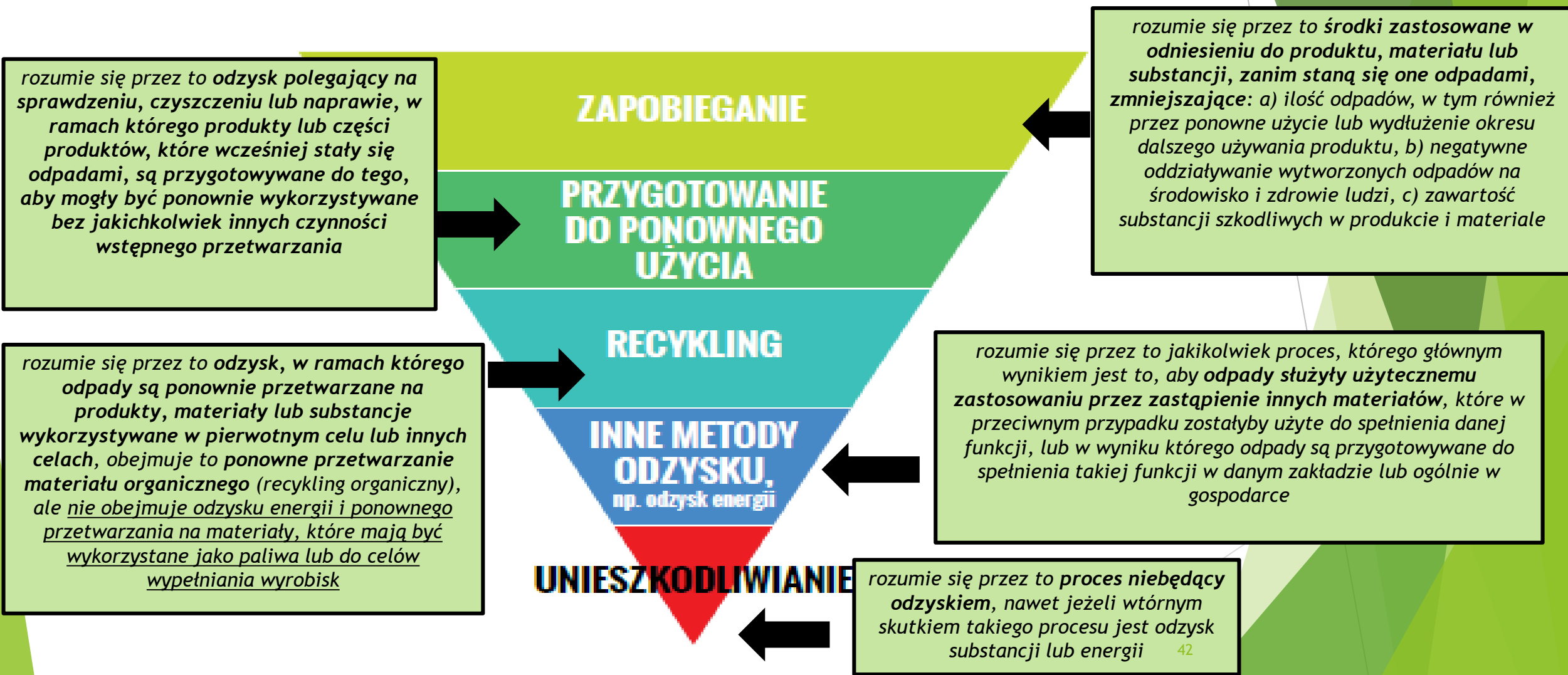
Ustawa o odpadach - narzędzia prawne usprawniające kontrolę IOŚ nad gospodarką odpadami

► *Zaostrzenie wymagań uzyskania zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów*

- Wydanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów po przeprowadzonej przez WIOŚ kontroli w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska - w przypadku negatywnej opinii - organ odmawia wydania zezwolenia (art. 41a ust.1),
- Uznanie albo odmowa uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny w drodze decyzji marszałka województwa - po opinii WIOŚ (wiążącej) (art. 11),

Ogólne zasady gospodarki odpadami - sankcje

Administracyjne kary pieniężne - art. 194 ust 1 ustawy o odpadach kara od 5 000 zł do 1 000 000 zł

1. zmiana klasyfikacji odpadów niebezpiecznych na odpady inne niż niebezpieczne (...), przez ich rozcieńczanie lub mieszanie ze sobą, lub z innymi odpadami, substancjami lub materiałami, prowadzące do obniżenia początkowego stężenia substancji niebezpiecznych do poziomu niższego niż poziom określony dla odpadów niebezpiecznych,
2. mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne lub mieszanie odpadów niebezpiecznych z substancjami, materiałami lub przedmiotami, w tym rozcieńczanie substancji (...), lub mieszanie tych odpadów, wbrew warunkom,
3. transport odpadów niezgodnie z wymaganiami,
4. magazynowanie odpadów niezgodnie z wymaganiami,
5. nieprowadzenie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów albo prowadzenie tego systemu niezgodnie z przepisami,
6. przekazywanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, do instalacji komunalnej niezgodnie z przepisem ,
7. zbieranie odpadów wbrew zakazom,

Administracyjne kary pieniężne - art. 194 ust 1 ustawy o odpadach kara od 5 000 zł do 1 000 000 zł

8. przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania niezgodnie z przepisami,
9. nieutrzymywanie zabezpieczenia roszczeń wbrew obowiązкови lub niezłożenie wniosku o zmianę formy lub wysokości zabezpieczenia roszczeń,
10. prowadzenie działalności w zakresie, o którym mowa w art. 50 bez wymaganego wpisu do rejestru,
11. nieumieszczanie numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością,
12. rozcieńczanie lub sporządzanie mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami,
13. wydobywanie odpadów, niezgodnie z przepisami.

Administracyjne kary pieniężne art. 194 ust 4 i 5 ustawy o odpadach

- ▶ ust. 4: Administracyjną karę pieniężną wymierza się za zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 41. Kara wynosi **nie mniej niż 10 000 zł i nie może przekroczyć 1 000 000 zł.**
- ▶ ust. 5: Administracyjną karę pieniężną wymierza się za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem, o którym mowa w art. 41. Kara wynosi **nie mniej niż 1000 zł i nie może przekroczyć 1 000 000 zł,**
- ▶ Wysokość kary, o której mowa w ust. 4, oblicza się, uwzględniając ilość i właściwości odpadów, w sposób określony w załączniku nr 6 do ustawy,
- ▶ Wysokość kary, o której mowa w ust. 5, oblicza się, uwzględniając w szczególności ilość i właściwości, odpadów, możliwość wystąpienia zagrożeń dla ludzi lub środowiska oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy,
- ▶ Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 194 ust. 4 i 5, wymierza się w wysokości dwukrotności kwoty określonej w art. 194 ust. 4 lub 5, **w przypadku gdy wymierza się ją po raz drugi lub kolejny.**

SPOSÓB OBLICZANIA ADMINISTRACYJNEJ KARY PIENIĘŻNEJ

1. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej oblicza się zgodnie z następującym wzorem:

$$K = O \times S, \text{ gdzie:}$$

K – oznacza wysokość administracyjnej kary pieniężnej.

O – oznacza domyślną objętość bryły zgromadzonych odpadów [m^3] obliczoną z uwzględnieniem długości, szerokości i wysokości bryły zgromadzonych odpadów, przy czym długość i szerokość bryły zgromadzonych odpadów stanowią boki prostokąta, które są styczne do podstawy bryły nagromadzonych odpadów, natomiast wysokość mierzona jest w najwyższym punkcie bryły.

S – oznacza stawkę za 1 [m^3] zgromadzonych odpadów, gdzie:

- 1) za odpady niebezpieczne stawka wynosi 600 zł;
- 2) za odpady inne niż niebezpieczne i obojętne stawka wynosi 300 zł;
- 3) za odpady obojętne spełniające wymagania dotyczące dopuszczenia odpadów obojętnych do składowania na składowisku odpadów obojętnych, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 118, stawka wynosi 100 zł.

2. W przypadku braku wyników badań potwierdzających spełnienie wymagań dotyczących dopuszczenia odpadów obojętnych do składowania na składowisku odpadów obojętnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 118, przez odpady, o których mowa w ust. 1 pkt 3, stosuje się stawkę 300 zł.

3. W przypadku braku odpadów, które były zbierane lub przetwarzane bez wymaganego zezwolenia, wartość „ O ”, o której mowa w ust. 1, ustala się na podstawie dokumentów ewidencji odpadów lub innych dowodów stwierdzających ilość odpadów, w stosunku do których stwierdzono naruszenie, przy czym stosuje się przelicznik masy odpadów wyrażonej w Mg na ich objętość wyrażoną w m^3 , który wynosi 1. W przypadku zgromadzenia odpadów na danym terenie w kilku bryłach, wartość „ O ” oblicza się, sumując domyślną objętość wyliczoną osobno dla każdej bryły zgromadzonych odpadów.

4. Jeżeli wysokość kary obliczona zgodnie ze wzorem, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) niższa niż dolna granica kary określona w art. 194 ust. 4 ustawy, kara wynosi 10 000 zł,
- 2) wyższa niż górna granica kary określona w art. 194 ust. 4 ustawy, kara wynosi 1 000 000 zł

– z zastrzeżeniem art. 194a ustawy.

5. W przypadku kar, o której mowa w art. 194a ustawy, ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Kary pieniężne - transport

- **(art. 194b) Administracyjna kara pieniężna za niedostarczanie odpadów przez transportującego odpady** do: posiadacza odpadów, miejsca przeznaczenia odpadów - wskazanego przez zlecającego usługę transportu odpadów **- od 1000 zł do 100 000 zł,**
- **(art. 195)** Kto, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 233 ust. 2, transportuje odpady bez uzyskania zezwolenia na transport odpadów lub wpisu do rejestru podlega administracyjnej karze pieniężnej **w wysokości od 2000 do 10 000 zł.**

Wstrzymywanie działalności posiadacza odpadów przez WIOŚ (art 32 ustawy o odpadach)

- Wojewódzki inspektor ochrony środowiska może, w drodze decyzji, *kierując się stopniem zagrożenia dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi, wstrzymać działalność posiadacza odpadów w przypadku naruszenia:*

- 1) hierarchii sposobów postępowania z odpadami, polegającego na niewysegregowaniu odpadów nadających się do odzysku spośród odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania, wbrew art. 18 ust. 7,
- 2) zakazu dotyczącego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, o którym mowa w art. 21,
- 3) zakazów określonych w art. 23 ust. 2,
- 4) obowiązku określonego w art. 27 ust. 2,
- 5) wymagań dotyczących eksploatacji instalacji lub urządzeń do przetwarzania odpadów, o których mowa w art. 29 ust. 2,
- 6) zakazu przetwarzania odpadów poza instalacjami lub urządzeniami, o którym mowa w art. 30 ust. 1.

Nowe narzędzia sankcyjne IOŚ w zakresie gospodarki odpadami - nowelizacja ustawy o odpadach

- *(Art.32 ust 1a) Wstrzymanie działalności posiadacza odpadów*, w przypadku gdy posiadacz ten zbiera lub przetwarza odpady bez wymaganego zezwolenia - natychmiastowe wykonanie,
- *(Art.32 1b) Wstrzymanie działalności posiadacza odpadów*, w przypadku gdy w okresie 3 lat posiadaczowi wymierzona zostanie druga administracyjna kara pieniężna za naruszenie polegające na gospodarowaniu odpadami niezgodnie z zezwoleniem - natychmiastowe wykonanie,
- Możliwość ustalenia terminu na usunięcie ww. naruszeń - na wniosek podmiotu.

Kary pieniężne za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

▶ Kary nakładane przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska na:

- ▶ Gminną jednostkę organizacyjną:
- ▶ Gminę,
- ▶ Wójta, Burmistrza lub Prezydenta Miasta,
- ▶ Prowadzącego instalację komunalną,

▶ Kary wymierzane za:

- ▶ Nieuzyskanie wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku, ograniczenia masy odp. komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania,
- ▶ Niewykonywania obowiązku udzielenia zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- ▶ Nie tworzenie przez gminę warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na swoim terenie,
- ▶ Nie prowadzenie kontroli ustawy przez wójta, burmistrza, prezydenta,
- ▶ Naruszenia obowiązków sprawozdawczych

Zmiany przepisów ustawy o odpadach z dniem 6 września 2019r. - wizyjny system

- ▶ Dostęp do podglądu obrazu „na żywo” będzie wykorzystywany w ramach wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska czynności (kontrola, art. 10 b ust. 1 pkt 1-15),
 - ▶ Podgląd obrazu „na żywo” będzie dotyczył wyłącznie odpadów palnych,
 - ▶ Utrwalony obraz dotyczy wszystkich rodzajów odpadów,
- ▶ Zrezygnowano z systemu wizyjnego dla popiołów, żużli, gipsów i wydobytej w trakcie robót budowlanych niezanieczyszczonej gleby lub ziemi oraz dla infrastruktury krytycznej i jednostek podległych lub nadzorowanych przez MON,
- ▶ Do 09.09.2019r. do WIOŚ przestało login/hasło do ww. dostępu tylko 541 podmiotów

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów

► Określone:

- wymagania dla prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów,
- minimalne wymagania dla urządzeń technicznych systemu kontroli,
- wymogi przechowywania i udostępniania zapisanego obrazu,

52

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów

- ▶ System prowadzi się w taki sposób, aby obraz z kamery rejestrującej obraz był dostępny w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny dla pracownika WIOŚ właściwego dla lokalizacji miejsca magazynowania lub składowania odpadów:
 - paliwa alternatywnego oraz odpadów przygotowanych bezpośrednio do produkcji paliwa,
 - papieru,
 - tekstyliów,
 - odpadów wielkogabarytowych,
 - tworzyw sztucznych,
 - odpadów wielomateriałowych.
- ▶ Dostępność obrazu w czasie rzeczywistym zapewnia się przez udostępnienie właściwemu WIOŚ loginu i hasła dostępu do wizyjnego systemu kontroli, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego

Zmiana ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów

- ▶ Wprowadzono zakaz przywozu na teren kraju odpadów w celu unieszkodliwiania w procesach określonych jako D1 do D15 w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r.,
- ▶ Wprowadzono zakaz przywozu na teren kraju zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów zebranych selektywnie przeznaczonych do recyklingu.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

